

KOMMENTIT JÄMSÄN METSÄSUUNNITELMAAN / VIHREÄ VALTUUSTORYHMÄ

Haluamme kiinnittää Jämsän kaupungin metsäsuunnitelmassa 2022 - 2031 huomion seuraaviin asioihin ja pyydämme, että kuntalaisilta tullut palaute käsitellään riittävän monipuolisella asiantuntemuksella, jotta myös suunnitelmasta lähes pois jäänyt kestävyiden ja monimuotoisuuden näkökulma huomioidaan tarpeeksi. Ko. näkökulmien huomiotta jättäminen on ristiriidassa myös valmisteilla olevaan kunnan ympäristöohjelmaan hahmoteltujen suuntaviivojen kanssa, joissa monimuotoisuuden vaaliminen, hiilineutraalisuus ja kestävyys on nostettu tärkeiksi tavoitteiksi. Myös metsäomaisuudella on ohjelmakokonaisuudessa tärkeä rooli.

Metsäsuunnitelma kohtelee metsäomaisuutta talousmetsien näkökulmasta. Metsäekologinen näkökulma puuttuu suunnitelmasta lähes kokonaan. Esimerkiksi uusia suojeltavia kohteita ei esitetä lainkaan, vaikka METSO-ohjelman kautta suojeluun on saatavissa valtiolta korvausta. Lisäksi on huomioitava, että valtiolta ja EU-tasolta on luultavasti odotettavissa lähitulevaisuudessa ohjauskeinoja sekä monimuotoisuuden kasvattamiseen että hiilineutraalisuuteen, mikä todennäköisesti tuo myös kunnalle velvoitteita - tähänkin on hyvä varautua näin pitkälle tulevaisuuteen ulottuvaa ohjelmaa hahmotettaessa. Toisaalta on mahdollista, että hiilinielujen ylläpitämisestä aletaan maksamaan korvausta - metsäpeitteen ylläpitäminen voi siis olla tulevaisuudessa myös uusi tulonlähde metsäomistuksissa.

Jos kunta haluaa säilyttää potentiaalisen suojelualueen hallinnassaan, Metso -suojelun voi toteuttaa perustamalla yksityisen luonnonsuojelualueen. Metsätalousmaalla sijaitsevasta yksityisestä luonnonsuojelualueesta maksetaan kunnalle korvaus, joka on enintään 50 % kohteen metsätaloudellisesta arvosta. Jos suojeluun aiottu alue on kaavoitettu virkistysalueeksi, se laskee korvausta. Suojeltavan alueen käyttötavat ja luonnonhoidon tarpeet sovitaan yhdessä ELY-keskuksen kanssa.” (https://www.metsopolku.fi/fi-FI/Metsanomistajalle/Kuntien_ja_seurakuntien_METSO)

Lisäksi mielestämme taajamametsiin ei sovellu jaksollinen kasvatus, avohakkuut. Niitä on käsiteltävä ns. hallitun hoitamattomuuden periaatteella. Metsästä poistetaan puhtaasti vaaratilanteita aiheuttavat puut, mutta lehtipuiden lahokannot tai kaatuneet puut voidaan jättää turvallisesti maahan pieneliöstön käyttöön. Ihmisen silmään joskus epäsiistiltä näyttävät lähes luonnontilaiset lehtometsät ovat monipuolisia biotooppeja eikä niitä pidä raivata ilman minkäänlaista luontokartoitusta. Metsän käsittelyssä on myös kunnioitettava niihin jo syntyneitä vanhoja polkuja. Metsätaloutta harjoitettaessa on hyvä suosia soveltuvilta osin jatkuvaa kasvatusta monimuotoisuuden turvaamiseksi.

Mainittakoon vielä, että ohjelmassa mainittu hiilensidontanäkökulma ei ota tarpeeksi huomioon sitä, että itse hakkaaminen vähentää aina hiilinieluja ja -varastoja ja metsä ei sido ensimmäisen 10-20 kasvuvuoden aikana merkittävästi hiiltä. Tämä on juuri se aikajänne, jolloin hiilinieluja tarvitaan kipeästi ilmastomuutoksen hillitsemiseksi. Toisaalta vanha metsä sitoo edelleen hiiltä, vaikkakin 50-70 -vuotiasta metsää hitaammin.

Kuntatutkija Timo Aro näkee +45 - vuotiaat paluumuuttajat Jämsän mahdollisuutena. Tälle väestöryhmälle taajamametsät ovat merkittävä vetovoimatekijä. Mielestämme taajama- ja virkistysmetsissä ensisijainen arvo on ekologinen ja sosiaalisesti kestävä metsätalous ennen tuotannollisia tavoitteita. Metsien terveysvaikutuksista on paljon tutkittua tietoa ja lähimetsiä voi pitää samalla lähimpänä terveyskeskuksena eri-ikäisten kuntalaisten psyykkisen ja

fyysisen kunnon ylläpitäjinä - erityisesti nyt kun ennaltaehkäisevä terveystyö on kunnalle jäävä velvoite sote- uudistuksen myötä. Myös uudessa kunnan matkailustrategiassa luontomatkailun kehittäminen on nostettu tärkeäksi kärjeksi - luontoarvojen säilyttäminen monipuolisesti kunnan metsissä tukisi myös tätä tavoitetta.

Kuntaliiton Kokonaiskestävä kuntametsä - hankkeen kyselyn 2020 mukaan kuntien metsien käyttö jakautuu yleisyysjärjestyksessä talousmetsiin (ka. 51,05%), virkistysmetsiin (ka. 42,03%) ja suojelumetsiin (ka. 7,68%) Toivomme, että myös Jämsän kaupungin metsävarallisuus nähdään samalla tavalla kolmeen kategoriaan jaettuna ja niiden käsittelytavat vastaavat ko. metsän profiilia. Tasapainoinen jaottelu vastaisi paremmin tulevan ympäristöohjelman tavoitteita ja vastaisi osaltaan tulevaisuuden haasteisiin.